

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди
№ МО 2-38
2019 йил

“Социология”

йўналиши бўйича олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг ўкув дастури

Тошкент – 2019

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРИЛИГИ**

**ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАҲБАР КАДРЛАРИНИ
ҶАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ
ТАШКИЛ ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ**

**ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ УНИВЕРСИТЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ПЕДАГОГ
КАДРЛАРНИ ҶАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ
ОШИРИШ ТАРМОҚ (МИНТАҚАВИЙ) МАРКАЗИ**

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўкув дастури Олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими йўналишилари бўйича ўкув-услубий бирлашмалар фаолиятини

Мувофиқлаштирувчи кенгашининг

2019 йил 18, 10. даги 5 - сонли баённомаси билан маъқулланган

Тузувчилар: “Ўзбекистоннинг миллий тикланишдан миллий юксалиш босқичида олий таълим вазифалари” модули: с.ф.д., проф. И.Эргашев, ф.ф.д., проф. И.Саифназаров, ф.ф.д., проф. М.Қаххорова, с.ф.д., доц. Т.Алимардонов.

“Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишининг норматив-хуқуқий хужжатлари” модули: ю.ф.н., доц. В.Топилдиев, ю.ф.н., доц. Х.Тўйчиева, доц. в.б. А. Раҳмонов.

“Педагогнинг инновацион фаолиятини ривожлантириш” модули: п.ф.д., проф. Н.Муслимов, п.ф.д. М.Мирсолиева, п.ф.ф.д. Г.Ибрагимова, катта ўқитувчи Р.Ишмуҳамедов, А.Тураев, М.Матназарова, Н.Хакназарова, М.Инназаров, Д.Кушарбаев.

“Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини такомиллаштириш” модули: п.ф.д., проф. Ф. Зокирова, п.ф.ф.д.(PhD) М.Файзиева, п.ф.ф.д. (PhD) Т.Шоймардонов, ўқитувчилар А.Обидов, И.Чориев, А.Хошимов, Ф.Отамуродов.

“Амалий хорижий тилини ўрганишнинг интенсив усуллари” модули: катта ўқитувчилар Ф.Бойсариева, Н.Джабборова, Ш.Файзуллаева, У.Гиясова.

“Таълим жарабонини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарор қабул қилишнинг замонавий технологиялари” модули: т.ф.д., проф. А.Юлдашев, п.с.ф.н. Х.Алимов, ф.-м.ф.н., доц. В.Каримова.

Маҳсус фанлар бўйича: доц. Н.Полвонов, доц. Ю.Хамдамов, катта ўқитувчи А.И.Тиллаев, проф. Р.С.Самаров, соц.ф.н., проф. К.Каланов, доц. Х.Хусанова.

Хорижий эксперт: соц.ф.д., проф. А.А.Умаров, Антонио Алонсо Маркос (Испания, Сан Пуало университети профессори).
с.ф.н., доцент У.Сабирова, п.с. ф.н., доцент Ў.Шамсиев.

Ўкув дастури Ўзбекистон Миллий университети Кенгашининг қарори билан тасдиқка тавсия қилинган (2019 йил 29.08 даги 4 сонли баённома).

Кириш

Дастур Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июнданги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чоратадбирлари тўғрисида”ги ПФ-4732-сонли, 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сонли, 2019 йил 27 августдаги “Олий таълим муассасалари раҳбар ва педагог кадрларининг узлуксиз малакасини ошириш тизимини жорий этиш тўғрисида”ги ПФ-5789-сонли Фармонлари, шунингдек 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли Қарорида белгиланган устувор вазифалар мазмунидан келиб чиқсан ҳолда тузилган бўлиб, у олий таълим муассасалари педагог кадрларининг касб маҳорати ҳамда инновацион компетентлигини ривожлантириш, соҳага оид илғор хорижий тажрибалар, янги билим ва малакаларни ўзлаштириш, шунингдек амалиётга жорий этиш кўникмаларини такомиллаштиришни мақсад қиласди.

Дастур доирасида берилаётган мавзулар таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлигига қўйиладиган умумий малака талаблари ва ўқув режалари асосида шакллантирилган бўлиб, унинг мазмуни Ўзбекистоннинг миллий тикланишдан миллий юксалиш босқичида олий таълим вазифалари, таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишнинг норматив-хуқуқий ҳужжатлари, илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат, таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш, амалий хорижий тил, тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари, маҳсус фанлар негизида илмий ва амалий тадқиқотлар, ўқув жараёнини ташкил этишнинг замонавий услублари бўйича сўнгги ютуклар, педагогнинг креатив компетентлигини ривожлантириш, глобал Интернет тармоғи, мультимедиа тизимларидан фойдаланиш ва масофавий ўқитишнинг замонавий шаклларини қўллаш бўйича тегишли билим, кўникма, малака ва компетенцияларни ривожлантиришга йўналтирилган.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишининг ўзига хос хусусиятлари ҳамда долзарб масалаларидан келиб чиқсан ҳолда дастурда тингловчиларнинг маҳсус фанлар доирасидаги билим, кўникма, малака ҳамда компетенцияларига қўйиладиган талаблар такомиллаштирилиши мумкин.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув дастури қуйидаги модуллар мазмунини ўз ичига қамраб олади:

I. Олий таълимнинг норматив-ҳуқуқий асослари

1.1. Ўзбекистоннинг миллий тикланишдан миллий юксалиш босқичида олий таълим вазифалари.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишнинг норматив-ҳуқуқий хужжатлари.

II. Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

2.1. Педагогнинг инновацион фаолиятини ривожлантириш.

2.2. Ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитишида илғор хорижий тажрибалар.

III. Таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш

3.1. Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини такомиллаштириш.

3.2. Ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитишида ахборот-коммуникация технологияларининг қўлланилиши.

IV. Амалий хорижий тил

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуслари.

V. Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари

5.1. Таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарор қабул қилишнинг замонавий технологиялари.

5.2. Ижтимоий-гуманитар фанларда тизимли таҳлил.

VI. Махсус фанлар

6.1. Социология фанининг долзарб масалалари.

6.2. Социологияда тадқиқот методикаси ва техникаси.

6.3. Ижтимоий хизмат кўрсатишида этномаданий омилларнинг ўрни.

VII. Малакавий аттестация

Курснинг мақсади ва вазифалари

Олий таълим муасасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш курсининг **мақсади** педагог кадрларни инновацион ёндошувлар асосида ўқув-тарбиявий жараёнларни юксак илмий-методик даражада лойиҳалаштириш, соҳадаги илғор тажрибалар, замонавий билим ва малакаларни ўзлаштириш ва амалиётга жорий этишлари учун зарур бўладиган касбий билим, кўникма ва малакаларини такомиллаштириш, шунингдек уларнинг ижодий фаоллигини ривожлантиришдан иборат.

Курснинг вазифаларига қўйидагилар киради:

- “Социология” йўналишида педагог кадрларнинг касбий билим, кўникма, малакаларини такомиллаштириш ва ривожлантириш;

-педагогларнинг ижодий-инновацион фаоллик даражасини ошириш;

-мутахассислик фанларини ўқитиш жараёнига замонавий ахборот-коммуникация технологиялари ва хорижий тилларни самарали татбиқ этилишини таъминлаш;

-махсус фанлар соҳасидаги ўқитишнинг инновацион технологиялари ва илғор хорижий тажрибаларини ўзлаштириш;

“Социология” йўналишида қайта тайёрлаш ва малака ошириш жараёнларини фан ва ишлаб чиқаришдаги инновациялар билан ўзаро интеграциясини таъминлаш.

Курс якунида тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакалари ҳамда компетенцияларига қўйиладиган талаблар:

“Олий таълимнинг норматив-хуқуқий асослари”, “Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат”, “Таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш”, “Амалий хорижий тил”, “Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари” модуллари бўйича тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйиладиган талаблар тегишли таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлиги ҳамда компетентлигига қўйиладиган умумий малака талаблари билан белгиланади.

Махсус фанлар бўйича тингловчилар қўйидаги янги билим, кўникма, малака ҳамда компетенцияларга эга бўлишлари талаб этилади:

Тингловчи:

- жамиятнинг ижтимоий хулқ – атвор меъёрларини
- жамиятнинг социал структураси ва социал тизимларини;
- ижтимоий меъёрларнинг ўзгариш тенденцияларини;
- социал маконда урбанизация ва ахборотлашган жамият моделлари;
- замонавий социологик тадқиқотлар методикаси ва техникасини;
- социологик тадқиқот” тушунчаси, социологик билиш тизимида унинг функцияларини;
- тараққиёт тизимида ижтимоий хизмат: назарий-методологик асосларини;

- ижтимоий хизмат кўрсатиши таомиллаштиришнинг концептуал жиҳатларини;
- ижтимоий хизмат концептининг ижтимоий тавсифини ***билиши*** керак.

Тингловчи:

- АҚШ, Европа, Канада, Россия, Хитой, Япония ва Марказий Осиё социология фани ривожидаги устувор масалалар ва замонавий назарий-методологик концепцияларини таҳлил этиш;
- социологик тадқиқот жараёни билан боғлиқ асосий тушунчалар, социологик тадқиқотнинг амалиётга қўллашга доир, шунингдек тадқиқот методологияси ва методини аниқлаш, уларнинг ўхшашлиги ва фарқли жиҳатларини ажратা олиш;
- ижтимоий хизмат концептининг ижтимоий тавсифини, ижтимоий хизмат кўрсатиш тизимида этномаданий омилларнинг функционаллигини, Марказий Осиё минтақасида ижтимоий хизмат ва унинг тарихий-ижтимоий-иктисодий жиҳатлари тадқиқ ва таҳлил қилиш;
- ижтимоий муносабатларнинг социал жиҳатларини тадбиқ этиш;
- интернет кибермаконида мувозанатсизликни мувозанатлаш;
- интернет кибер маконида ахборот олиш маданияти, унинг асосий восита ва турларини социологик таҳлил қилиш ***кўникмаларига*** эга бўлиши лозим.

Тингловчи:

- ташкилот, муассаса ва идораларда социологик тадқиқ қилинган статистик маълумотлардан илмий-педагогик фаолиятда фойдаланиш;
- социология фанида ижтимоий меъёр, хулқ-атвор меъёрлари ва девиантлик ҳолатларининг намоён бўлишига доир, миграция жараёнларининг кечиши, ҳолати ва истиқболига доир прогнозтик тасаввур қилиш;
- маълумотлар йиғиши методларини умумий таснифи ва турлари тўғрисида, шунингдек ҳужжатлар, бирламчи маълумотлар таҳлилини амалга ошира олиш;
- инсон манфаатларини таъминлашда ижтимоий хизмат кўрсатишнинг аҳамияти, ижтимоий хизматнинг маданий жиҳатлари ва ўзига хосликлари, ижтимоий хизмат кўрсатишнинг институционаллашуви, ижтимоий хизмат парадигмалари ва улардан самарали фойдаланиш;
- маълумотларни компьютерда қайта ишлаш ва таҳлил қилишнинг янги усулларини оптималлаштириш ***малакаларига*** эга бўлиши лозим.

Тингловчи:

- замонавий социологиянинг махсус ва тармоқ йўналишлари асосий категориялари, назарий ва амалий соҳаларда эришган ютуклари, муаммолари ва уларнинг ривожланиш истиқболларини белгилаш ва таҳлил қилиш;

- социологик тадқиқот натижаларидан давлат ва жамият манфаати ривожида фойдаланиш, социологнинг Ахлоқ Кодексидан келиб чиқиб маълумотларни ижобий мақсадларга йўналтириб лойихалаш;
- замонавий социология фанининг назарий ва амалий ютуқларини илмий ижодкорликка йўналтириб лойихалаш;
- ижтимоий жараёнларни моделлаштириш ва башорат қилиш;
- ижтимоий соҳада қўлланиладиган илмий ёндашувларни ижтимоий ҳаётга тадбиқ этиш;
- ахборотлашган жамият тўғрисида илгари сурилган концептуал ғоялар ва уларнинг истиқболи тўғрисидаги қарашларни таҳлил эта олиш;
- социал тармоқларнинг глобаллашув жараёнига таъсири, интернет кибермаконида мувозанатсизликни мувозанатлаш назариясини амалиётга тадбиқ этишга доир, шунингдек, жамиятда ўзига хос манфаатларнинг устуворлиги таъминлаш масаласи, инсон капитали ва ижтимоий капитал масаласига доир социологик тадқиқотларни амалий аҳамиятини тадқиқ ва таҳлил этиш;
- социология фанидаги долзарб муаммоларни аниқлаш ва ечимини топиш;
- назарий-методологик билимларни қўллаган ҳолда давлат буюртмасига оид муаммовий масалаларни ечишга оид тадқиқотларни бажариш **компетентцияларига** эга бўлиши лозим.

Курс ҳажми

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курси 288 соатни ташкил этади. Бунда ўкув дастурининг 144 соат ҳажми ишдан ажралмаган мустақил малака ошириш шакллари асосида, 144 соати тўғридан-тўғри (бевосита) малака ошириш шаклида ишдан ажраган ҳолда амалга оширилади. Малака оширишнинг бевосита шаклида бир ҳафтадаги ўкув юкламасининг энг юқори ҳажми 36 соатни ташкил этади. Аттестациядан муваффақиятли ўтган курс тингловчиларига Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги ПФ-4732-сон Фармони З-иловаси билан тасдиқланган давлат намунасидаги малака аттестати берилади.

“СОЦИОЛОГИЯ” ЙЎНАЛИШИ БЎЙИЧА ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА МАЛАКА ОШИРИШ КУРСИННИНГ ЎҚУВ МОДУЛЛАРИНИНГ МАЗМУНИ

I. ОЛИЙ ТАЪЛИМНИНГ НОРМАТИВ ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ

1.1. Ўзбекистоннинг миллий тикланишдан миллий юксалиш босқичида олий таълим вазифалари.

Ўзбекистон мустақил демократик тараққиётининг миллий тикланиш босқичида жамият ривожи ва таълим-тарбия соҳасидаги амалга оширилган вазифалар. Ўзбекистоннинг мустақил демократик тараққиёт йўли. Миллий тикланиш босқичи ва унинг ўзига хос хусусиятлари. Жамият ривожида

демократия моделларининг хилма-хиллиги. Мамлакатимизда демократик ислоҳотлар ва фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари. Мустақил демократик тараққиёт йўлида эришилган ютуқлар ва муаммолар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёев демократик ислоҳотларни изчил давом эттириш тўғрисида ва унинг амалий, конструктив характеристири. Ўзбекистон тараққиётининг миллий юксалиш босқичида ҳаракатлар стратегиясининг ишлаб чиқилиши ва унинг устувор йўналишлари. “Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқа хизмат қилсин” гояси. Халқ қабулхоналари ва виртуал қабулхоналар ҳамда Давлат хизматлари агентлигининг ташкил этилиши – мамлакатимизда демократик ислоҳотларни жадаллаштиришнинг муҳим омили сифатида. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеясининг 72-Сессиясидаги нутқининг асосий йўналишлари.

Маъмурий ислоҳотлар концепцияси. 2019-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини инновацион ривожлантириш стратегияси. Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим ва Халқ таълими тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциялари. Ўзбекистон Республикасида Оила институтини мустаҳкамлаш концепцияси.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаларида ижтимоий ривожланишнинг устувор вазифалари.

Илм-фан ва таълим-тарбия – демократик жамият ривожланишининг энг зарурий асоси. Талабалар ўртасида миллий мустақиллик ғоялари асосида маънавий-ахлоқий ва тарбиявий ишларни олиб бориш принциплари. Ёшлар, оила, маҳалла, дин ва хотин-қизлар масалаларига оид давлат дастурларининг асосий йўналишлари. БМТнинг “Хотин-қизларга нисбатан камситишнинг ҳар қандай шаклларига барҳам бериш тўғрисида”ги Конвенцияси. Халқаро нормалар ва ҳуқуқий стандартларга мувофиқ аёлларнинг ҳуқуқларини таъминлашда Хотин-қизлар қўмитасининг роли ва ваколатлари.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг ёшлар маънавиятини юксалтириш ва уларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этиш бўйича бешта муҳим ташабbusи.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари.

Жамиятда ижтимоий муносабатларни ҳуқуқий тартибга солиш. Таълим соҳасини бошқаришнинг ҳуқуқий асослари. Олий ва ўрта маҳсус таълим соҳасида бошқарувни ислоҳ қилиш ҳамда олий ва ўрта маҳсус таълим тизимида бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари.

Таълим соҳасига оид қонун ҳужжатлари ва уларнинг мазмуни. Педагог ходимларнинг меҳнат муносабатларини тартибга солиш. Коррупцияга қарши курашнинг ҳуқуқий асослари ва унинг олдини олиш омиллари. Коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари. Таълим муассасаларида коррупцияни олдини олиш ва унга қарши курашишнинг ҳуқуқий ва маънавий-маърифий асослари. Халқаро меҳнат ташкилоти. Ўзбекистоннинг Халқаро меҳнат ташкилоти билан самарали ҳамкорлиги. Ўзбекистон ратификация қилган Халқаро меҳнат ташкилоти конвенциялари. Олий ўқув юртлари профессор-ўқитувчиларининг инсон ҳуқуқлари. Гендер муаммолари ва ўқув жараёнида гендер-дифференцияланган хулқ-атворнинг таъсирини ҳисобга олиш масалалари.

Қонуности ҳужжатлари тушунчаси ва уларнинг турлари. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий таълим тизимиға оид қабул қилган фармонлари, қарорлари ва фармойишлари. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Олий таълим тизимиға тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг таълим-тарбия жараёнини ташкил этишга оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари. Давлат таълим стандартлари, Кадрлар тайёрлаш тегишли таълим (ихтисос) йўналиши бўйича давлат таълим стандарти, ўқув режалар ва фан дастурлари ва уларга қўйиладиган талаблар. Ўқув режалари ва ўқув фанлари дастурларини такомиллаштириш тамойиллари. Ўқув юкламаларини режалаштириш ва уларнинг бажарилишини назорат қилиш методлари. Олий таълим муассасаларида талabalар билимини назорат қилиш ва баҳолаш.

Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби, таълим сифати назорати.

Таълим жараёнини ташкил этишда норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни қўллаш амалиёти ҳамда раҳбар ва педагог кадрларнинг қонун ижодкорлиги ва ташаббускорлиги.

П. ИЛҒОР ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ВА ПЕДАГОГИК МАҲОРАТ

2.1. Педагогнинг инновацион фаолиятини ривожлантириш.

Педагогика ва қасб-хунар бўйича муомала қилиш назарияси ва амалиёти. Таълим жараёни қатнашчилари билан ўзаро муносабатларда этика нормалари ва нутқ маданияти.

Инновацион жараёнлар ривожининг замонавий тенденциялари. Таълим сифатини оширишда ўқитувчининг инновацион фаолияти. Инновацион таълимда илғор хорижий тажрибалар интеграцияси. Кредит тизими. ECTS кредитлари: хусусиятлари ва тамойиллари. Ўқув режа ва фан дастурларини такомиллаштириш. Бакалавриат йўналишлари ва магистратура ихтисослари бўйича ўқув жараёнини ташкил этиш ва унинг сифатини таъминлашнинг замонавий методлари. Ўқув машғулотларининг ҳар хил турларини ўтказиш

методикаси. Талабаларда танқидий фикрлашни шакллантириш, мустақил ишларини ташкил этиш. Иктидорли талабалар билан ишлаш.

Педагогнинг креативлиги инновацион таълимнинг муҳим омили сифатида. Креатив фикрлашга йўналтирилган таълим технологиялари: кейс стади, лойиҳавий таълим, витаген, скампер, дизайн фикрлаш, синергетик таълим ва портфолио технологияларининг дидактик аҳамияти.

Педагогнинг инновацион фаолият натижаларини баҳолашга тизимли ёндашув. Педагогик фаолият натижаларининг сифат индикаторлари. Педагогнинг мустақил ўзини-ўзи касбий ривожлантириш стратегиялари. Педагогик квалиметрия.

2.2. Ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитишида илғор хорижий тажрибалар.

Дунёнинг ривожланган давлатларида таълим тизими. Дунё университетлари рейтинглари. Ижтимоий-гуманитар фанлар бўйича жаҳон олий таълим муассасалари рейтинглари. Жаҳоннинг етук университетларда ижтимоий-гуманитар фанларнинг ўқитилиши.

Европа - АҚШ модуль тизими ва уни ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитилишида жорий этилиши. Европа-АҚШ модуль тизими. Болонья жараёнининг таълимнинг интеграциялашувидаги аҳамияти. Баҳолашни кредит тизимининг моҳияти. Таълим хизматлар маркетинги. Ўзбекистонда таълим интеграциясининг хусусиятлари.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг ривожланиш тенденциялари. Ижтимоий-гуманитар фан соҳаларида мактаблари. Ижтимоий-гуманитар фанлар ривожига ҳисса қўшган олимлар. Ижтимоий-гуманитар фан соҳаларида сўнги йилларда қўлга киритилган илмий янгиликлар ва ютуқлар. Ижтимоий-гуманитар фанларнинг жорий ҳолати ва истиқболдаги вазифалари.

III. ТАЪЛИМ ЖАРАЁНЛАРИДА АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИ ҚЎЛЛАШ

3.1. Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини такомиллаштириш.

Ахборот – коммуникация технологиялари ва уларни таълим жараёнида қўллашнинг дидактик имкониятлари, ахборот тизимлари, шахснинг таълим, тарбияси ва ривожланишида замонавий ахборот технологиялари ва тизимлари. LMS тизимлари – педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини такомиллаштиришнинг воситаси. Web-технологиялар, унинг хусусиятлари ва таълим жараёнида фойдаланиш. Булатли технологиялар. Google булатли хизматларидан фойдаланган ҳолда ўқув жараёнини ва ахборот таълим майдонини такомиллаштириш.

Педагогик дастурйи воситалар (AutoPlayMedia Studio, CourseLab, iSpring Suite, Hot Potatoes ва бошқ.) дан фойдаланиб мультимедиали ўкув курсларини яратиш.

Медиакомпетентлик, педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини Scopus, ScienceDirect, Mendeley тизимлари асосида такомиллаштириш.

3.2. Ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитишида ахборот-коммуникация технологияларининг қўлланилиши.

Ижтимоий - гуманитар фанларни ўқитишида ахборот - коммуникация технологияларини қўллашнинг самарали усуллари. Замонавий ахборот технологиялари ўкув техник ва дастурйи воситалари. Замонавий стационар ва мобил операцион тизимлар.

Мультимедиа маълумотларни қайта ишлаш. Мультимедианинг асосий тушунчалари. Мультимедиа технологиясининг қўлланиш соҳалари. Мультимедиа технологиясини таълим жараёнида қўллаш.

Компьютер тармоқлари ва улардан фойдаланиш. Интернет глобал тармоғи. Интернет хизматлари. Веб-технологиялар, веб-саҳифалар яратишнинг дастурйи воситалари. HTML, Namo WebEditor.

IV. АМАЛИЙ ХОРИЖИЙ ТИЛ

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуллари.

Хорижий тилни ўрганишдаги замонавий ёндашувлар. Коммуникатив методлардан самарали фойдаланиш. Хорижий тилни ўрганишда грамматиканинг аҳамияти (грамматика ва лексика – B1, B2). Маданиятлараро мулоқот компетенцияси (ўзбек ва хорижий тилда сўзлашувчи халқлар маданияти, урф-одатлари, анъаналари ҳақида чет тилида гапира олиш). Соҳага йўналтирилган тил қўникмаларини ривожлантириш, мутахассислик фанларини хорижий тилда ўқитиши лойиҳалаштириш. Илмий тадқиқотларга йўналтирилган тил қўникмаларини ўзлаштириш, илмий мақолаларнинг резюмесини тайёрлаш, хорижий адабиётлар билан ишлаш. Хорижий мутахассислар билан мулоқот стереотиплари. Электрон хатлар ёзиш, хорижий тилда тақдимотлар тайёрлаш. Тил қўникмалари диагностикасининг ассесмент технологиялари.

Кундалик ва ижтимоий ҳаётга оид мавзулар, тили ўрганилаётган мамлакатлар маданияти ва анъаналари, Ўзбекистон ҳақида, мамлакатимизнинг машҳур инсонлари тўғрисида қисқача маълумот, резюме тўлдириш, оммавий ахборот воситалари, маданий ҳордик, телефонда сұхбат, саёҳат ва туризм, транспорт соҳаси, кашфиётлар, санъат, фан ва таълим соҳаси, атроф-мухитни муҳофаза қилиш, даврнинг энг долзарб муаммоларини ўрганиш, муҳокама ва таҳлил қилиш.

V. ТИЗИМЛИ ТАҲЛИЛ ВА ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛИШ АСОСЛАРИ

5.1. Таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарор қабул қилишнинг замонавий технологиялари.

Тизим, тизимли таҳлил ва тизимли ёндашувнинг мазмун-моҳияти. Олий таълим тизими: таркиби, мақсад ва вазифалари. Педагогик жараён ва унинг тузилмавий асослари. Ўкув фанлари мазмуни ва уларни ўқитишдаги изчиллик асослари. Педагогик фаолиятда муаммолар: бакалавриат ва магистратура таълим дастурларида изчиллик ва мослашувчанликни ташкилий ва методик таъминлаш; кадрлар буюртмачилари ва меҳнат бозори эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда ўкув режалари ва фанлар дастурларини шакллантириш; кадрлар тайёрлаш сифатига таъсир кўрсатадиган омиллар; таълим, фан ва ишлаб чиқаришни интеграциялаш; иқтидорли талабаларни қидириб топиш, танлаш ва улар билан ишлаш методлари. Тизимли фикрлаш.

Педагогик тизимда таҳлилий фаолият. Аналитик ва сифатли усувлар. Педагогик фаолиятда тизимли таҳлил усувлари.

Қарор қабул қилишнинг мазмун-моҳияти, тамойиллари ва унга нисбатан бўлган ёндашувлар. Педагогик жараёнда қарор қабул қилишга қуйиладиган талаблар, унинг турлари ва психологик жиҳатлари. Педагогик фаолиятда қарорнинг шаклланиши, қабул қилиш босқичлари ва ижросини таъминлаш. Олий таълимда менежмент ва маркетинг асослари.

5.2. Ижтимоий-гуманитар фанларда тизимли таҳлил.

Таҳлил концептининг қиёсий талқини. Таҳлил турлари. Ижтимоий-гуманитар фанларда тизимли таҳлилдан фойдаланишнинг назарий ва амалий аҳамияти, усувлари.

Тизимли таҳлилда ахборот. Тизимли таҳлил ўтказиш учун фойдаланиладиган моделлар. Ахборотларни манба шаклига келтириш ва ундан фойдаланиш.

Ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитишда тизимли таҳлилнинг афзалликлари ва хусусий жиҳатлари. Ижтимоий-гуманитар фанлар доирасида илмий тадқиқот ўтказиш ва таълим бериш жараёнида тизимли таҳлилдан фойдаланиш.

Тизимли таҳлил асосида қарор тайёрлаш технологияси.

VI. МАҲСУС ФАНЛАР

6.1. Социология фанининг долзарб масалалари.

АҚШ, Европа, Канада, Россия, Хитой, Япония ва Марказий Осиё социология фани ривожидаги устувор масалалар ва замонавий назарий-методологик концепциялар. Ахборотлашган жамият ижтимоий муносабатларнинг социал объекти сифатида. Социал макон ва социал вақтни тадқиқ этишда социологнинг амалий фаолиятидаги замонавий жиҳатлар. Социология фанида ижтимоий меъёр тушунчасига берилган таърифлар. Жамиятнинг ижтимоий хулқ-атвор меъёрлари. Девиантлик тушунчасига

турлича ёндашувлар. Миграция жараёнлари. Халқаро миграция ва глобаллашган дунёда мультикультурализм.

Социал макон. Социал маконда урбанизация жараёнлари. Социал алмашинув назарияси. Ижтимолий ҳаётда социал алмашинув. Ахборотлашган жамият. Социал тармоқлар. Интернет кибермаконида мувозанатсизликни мувозанатлаш. Жамиятнинг социал структураси ва социал тизимлар. Жамиятда ўзига хос манфаатларни устуорлиги. Инсон капитали ва ижтимоий капитал масалалари. Авлодлар алмашинуви социомаданий ҳодиса сифатида.

6.2. Социологияда тадқиқот методикаси ва техникаси.

“Социологик тадқиқот” тушунчаси, социологик билиш тизимида унинг функциялари. Социологик тадқиқотларнинг амалий қўлланиши.

Социологик тадқиқот жараёнининг асосий тушунчалари: методология, методика, техника, процедура. Социологик тадқиқотнинг структураси Тадқиқот методологияси ва методини аниқлаш, уларнинг ўхшашлиги ва фарқлари. Метод ва методология тушунчаларининг алоқаси. Социологик тадқиқот техникаси.

Социологик тадқиқот босқичлари. Тайёрлов босқичи, дала ишлари, маълумотларни қайта ишлаш, ҳисбот ёзиш. Асосий ҳаракат турлари: тадқиқот дастурини тайёрлаш, маълумотлар йиғиш, маълумотлар таҳлили.

Социологик тадқиқот дастури тушунчаси, социологик тадқиқотда унинг ўрни ва аҳамияти.

Тадқиқотнинг дала босқичи. Маълумотлар йиғиш методларини умумий таснифи ва турлари. Адабиётлар, ҳужжатлар, бирламчи маълумотлар таҳлили. Аксиологик, биографик, кузатиш, эксперт баҳолаш, сўров, афзалликларни билиш, кросс-маданий таққослаш, монографик, жуфтли таққослаш методлари. Бирламчи маълумотларни тўплаш методлари. Маълумотларни қайта ишлаш ва таҳлил қилиш методлари. Ҳисбот ёзиш ва унинг структураси. Ҳисбот турлари.

6.3. Ижтимоий хизмат кўрсатишда этномаданий омилларнинг ўрни.

Тараққиёт тизимида ижтимоий хизмат: назарий-методологик асослари. Ижтимоий хизмат концептининг ижтимоий тавсифи. Ижтимоий хизмат кўрсатиш тизимида этномаданий омилларнинг функционаллиги. Марказий Осиё минтақасида ижтимоий хизмат ва унинг тарихий-ижтимоий-иктисодий жиҳатлари.

Инсон манфаатларини таъминлашда ижтимоий хизмат кўрсатиш феномени. Инсон эҳтиёжлари ва манфаатларини таъминлашда ижтимоий хизматнинг маданий аҳамияти. Ижтимоий хизмат кўрсатишнинг институционаллашуви. Ижтимоий хизмат парадигмалари ва улардан фойдаланишнинг касбий аҳамияти.

Ижтимоий хизмат кўрсатиши такомиллаштиришнинг концептуал жиҳатлари. Ижтимоий хизмат кўрсатиши технологиялари ва уни тадбиқ этиш

мезонлари. Ижтимоий хизмат қўрсатишни социологик жиҳатдан ўрганиш ва олинган натижаларнинг таҳлили. Ижтимоий хизмат қўрсатиш тизимини такомиллаштиришда инновацион технологияларни жорий этиши.

VII. Малакавий аттестация

Тингловчиларнинг малакавий аттестацияси касбий, ўқув-методик ва илмий-методик фаолияти натижалари (электрон портфолиода қайд этилган қўрсаткичлари), якуний тест синовлари ҳамда Аттестация комиссиясида битирив ишини ҳимоя қилиш асосида ўтказилади.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Амалий машғулотларда тингловчилар ўқув модуллари доирасидаги ижодий топшириқлар, кейслар, ўқув лойиҳалари, технологик жараёнлар билан боғлиқ вазиятли масалалар асосида амалий ишларни бажарадилар.

Амалий машғулотлар замонавий таълим услублари ва инновацион технологияларга асосланган ҳолда ўтказилади. Бундан ташқари, мустақил ҳолда ўқув ва илмий адабиётлардан, электрон ресурслардан, тарқатма материаллардан фойдаланиш тавсия этилади.

Мустақил малака оширишни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Мустақил малака ошириш қуйидаги шаклларни ўз ичига олади: очик ўқув машғулотлари ва маҳорат дарсларини ташкил этиш; иқтидорли ва истеъдодли талabalар билан ишлаш; илмий конференцияларда маъруза билан қатнашиш; илмий журналларда мақолалар чоп этиш; кўргазма ва танловларда иштирок этиш; илмий лойиҳаларда иштирок этиш; халқаро (импакт-факторли) нашрларда мақолалар эълон қилиш; ихтиро (патент), рационализаторлик таклифлари, инновацион ишланмаларга муаллифлик қилиш; монография, муаллифлик ижодий ишлар каталогини тайёрлаш ва нашрдан чиқариш; ўқув адабиётлари (дарслик, ўқув қўлланма, методик қўлланма)ни тайёрлаш ва нашрдан чиқариш; фалсафа доктори (PhD) даражасини олиш учун ҳимоя қилинган диссертацияга илмий раҳбарлик қилиш.

Педагог кадрларнинг мустақил малака ошириш натижалари электрон портфолио тизимида ўз аксини топади.

Мустақил малака ошириш даврида педагоглар асосий иш жойи бўйича педагогик амалиётдан ўтадилар. Педагогик амалиёт даврида педагог асосий иш жойи бўйича кафедранинг етакчи профессор-ўқитувчиларини 2 та дарсини кузатадилар ва таҳлил қиласидилар ҳамда кафедра аъзолари иштирокида талabalар гурӯҳи учун 1 та очик дарс ўтказади. Очик дарс таҳлили ҳамда педагог томонидан кузатилган дарслар хуносалари кафедранинг йиғилишида муҳокама этилади ва тегишли кафедранинг баённомаси билан расмийлаштирилади.

Дастурнинг ахборот-методик таъминоти

Модулларни ўқитиш жараёнида ишлаб чиқилган ўқув-методик материаллар, тегишли соҳа бўйича илмий журналлар, Интернет ресурслари, мультимедиа маҳсулотлари ва бошқа электрон ва қоғоз вариантдаги манбаалардан фойдаланилади.

АДАБИЁТЛАР РЎЙХАТИ

I. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарлари

1. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. -Т.: “Ўзбекистон”. 2011. - 440 б.

2. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажагимизни мард ва олижаноб ҳалқимиз билан бирга қурамиз. – Т.: “Ўзбекистон”. 2017. – 488 б.

3. Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз – Т.: “Ўзбекистон”. 2017. – 592 б.

II. Норматив-хуқуқий хужжатлар

4. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон. 2018.

5. Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Қонуни.

6. Ўзбекистон Республикасининг “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Қонуни.

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июнданги “Олий таълим муасасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-4732-сонли Фармони.

8. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги 4947-сонли Фармони.

9. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 3 февралдаги “Хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ва оила институтини мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятни тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5325-сонли Фармони.

10. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 июнданги “2019-2023 йилларда Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида талаб юқори бўлган малакали кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш ва илмий салоҳиятини ривожлантири чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4358-сонли Қарори.

11. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 11 июлдаги «Олий ва ўрта маҳсус таълим тизимига бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида »ги ПҚ-4391- сонли Қарори.

12. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 11 июлдаги «Олий ва ўрта маҳсус таълим соҳасида бошқарувни ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПФ-5763-сон Фармони.

13. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 27 августдаги “Олий таълим муассасалари раҳбар ва педагог кадрларининг узлуксиз малакасини ошириш тизимини жорий этиш тўғрисида”ги ПФ-5789-сонли Фармони.

14. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “2019-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини инновацион ривожлантириш стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида”ги 2018 йил 21 сентябрдаги ПФ-5544-сонли Фармони.

15. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 27 майдаги “Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5729-сон Фармони.

16. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 февралдаги “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Конунининг қоидаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2752-сонли Қарори.

17. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори.

18. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сонли Қарори.

19. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Нодавлат таълим хизматлари кўрсатиш фаолиятини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 15 сентябрдаги ПҚ-3276-сонли Қарори.

20. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги 2018 йил 5 июндаги ПҚ-3775-сонли Қарори.

21. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли Қарори.

III. Махсус адабиётлар

22. Ишмухамедов Р.Ж., Юлдашев М. Таълим ва тарбияда инновацион педагогик технологиялар.–Т.: “Ниҳол” нашриёти. 2013, 2016. – 279 б.

23. Креативная педагогика. Методология, теория, практика. / под. ред. Попова В.В., Круглова Ю.Г.-3-е изд.–М.: “БИНОМ. Лаборатория знаний”. 2012. – 319 с.

24. Каримова В.А., Зайнутдинова М.Б. Информационные системы.- Т.: Aloqachi. 2017. - 256 стр.

25. Информационные технологии в педагогическом образовании / Киселев Г.М., Бочкова Р.В. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Дашков И.К. 2018. - 304 с.

26. Natalie Denmeade. Gamification with Moodle. Packt Publishing - ebooks Accoun 2015. - 134 pp.

27. Paul Kim. Massive Open Online Courses: The MOOC Revolution. Routledge; 1 edition 2014. - 176 pp.

28. William Rice. Moodle E-Learning Course Development - Third Edition. Packt Publishing - ebooks Account; 3 edition 2015. - 350 pp.

29. English for academics. Cambridge University Press and British Council Russia, 2014. Book 1,2.
30. Karimova V.A., Zaynudinova M.B., Nazirova E.Sh., Sadikova Sh.Sh. Tizimli tahlil asoslari.– T.: “O’zbekiston faylasuflar milliy jamiyati nashriyoti”, 2014. – 192 b.
31. Yusupbekov N.R., Aliev R.A., Aliev R.R., Yusupbekov A.N. Boshqarishning intellectual tizimlari va qaror qabul qilish. –Toshkent: “O’zbekiston milliy ensiklopediyasi” DIN. 2015. – 572 b.
32. Richard T. Shatfer. Sociology in modules. New York. 2013.
33. Margaret Andersen., Hovard F. Taylor. Sociology. New York. 2013.
34. Diana Kendall, Sociology in Our Times: The Essentials, Tenth Edition. Cengage Learning 2016. USA.
35. Joan Ferrante Sociology: A Global Perspective, Ninth Edition. Cengage Learning 2015. USA.
36. Бююль А., Цёфель П. SPSS: Искусство обработки информации. М., 2002.
37. Берк К., Кейри П. Анализ данных с помощью Microsoft Excel: Пер. с англ. - М.: Издательский дом "Вильяме", 2005. - 560 с.
38. Фролов С.С. Общая социология. //Учебник.Москва.: «Проспект». 2012.
39. Тощенко Ж.Т. Социология. //Учебник.Москва.: «ЮНИТИ». 2012.
40. Robert L Devancy An Introduction to Chaotic Dynamical Systems L.: West-view.: 2003.
41. Clark Robinson. Dynamical Systems: Stability, Symbolic Dynamics and Chaos. N.Y.: CRC, 1998. 11.The Meanings of Social Life: A Cultural Sociology Oxford University Press Jeffrey C. Alexander 2003.
42. Cultural Sociology An Introduction Les Back, Andy Bennett, Laura Desfor Edles 2012.
43. Introduction to Sociocultural Anthropology. Zerihun Doda. Debub University 2005.
44. Қаххорова ІІІ. Глобаллашув шароитида инсон ҳаёти маъноси. Ташкент- 2009.
45. Социология культуры Матецкая А.В. 2006.
46. Ёқубова М. Ижтимоий тараққиёт ва маданиятнинг ахборотлашуви. Ташкент – 2010.
47. Clark Robinson. Dynamical Systems: Stability, Symbolic Dynamics and Chaos. N.Y.: CRC, 1998.
48. Holmgren R.A. First Course in Discrete Dynamical Systems. N.Y.: Springer, 2006.
49. Bhattacharya R., Majumdar M. Random Dynamical Systems: Theory and Applications. L.^ Cambridge University Press, 2007.
50. Девятько И.Ф. Методы социологического исследования. Учебное пособие. Москва «Университет книжный дом», 2009.
51. Добреньков В.И. Кравченко А.И. Фундаментальная социология. 3-

- том. Методика и техника исследования. Москва.; ИНФРА-М. 2009.
52. Горшков М. Шереги Ф. Прикладная социология: методология и методы. Москва.; 2011.
53. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования: описание, объяснение, понимание социальной реальности: Учебник для студентов вузов. М.: Добросвет, 2008.
54. C.R.Kothari Research methodology. Methods and techniques. NEW AGE INTERNATIONAL/ New Dehli, 2004.
55. Earl Bable. The practice of social research. 2010. Wadsworth. CECGAGE Learning. USA.

IV. Интернет сайтлар

56. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги: www.edu.uz.
57. Бош илмий-методик марказ: www.bimm.uz
58. www.Ziyonet.uz
59. Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси: www.aci.uz.
60. Компьютерлаштириш ва ахборот - коммуникация технологияларини ривожлантириш бўйича Мувофиқлаштирувчи кенгаш: www.ictcouncil.gov.uz.

“ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН”:

Олий таълим тизими педагог ва раҳбар
кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг
малакасини оширишни ташкил этиш
Бош илмий-методик маркази
Директор _____ Т.Т.Шоймардонов
“ ” 2019 й.

М.У.

Мирзо Улугбек номидаги
Ўзбекистон Миллий университети

Ректор _____ А.Р.Марахимов
“ ” 2019 й.

М.У.

Ўзбекистон Миллий университети хузуридаги
педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва
уларнинг малакасини ошириш тармок
(минтакавий) маркази

Директор _____ И.Х.Хамиджонов
“ ” 2019 й.

М.У.

“КЕЛИШИЛГАН”:

Кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини
oshiришни ташкил этиш ҳамда
мувофикалаштириш бошқармаси
Бошқарма бошлиғи _____ Ф.Т.Эсонбобоев
“ ” 2019 й.

М.У.